

ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ София п.ког. 1797 тел.: 91-907 факс: 62 28 30
Регистрационен индекс и дата 5368 / 03.08.2016 г.

Лесотехнически университет ФТ по ветеринарна медицина № 232 София 03.08.2016

Становище

от проф. Илина Николаева Кръстева, дф,
(Фармацевтичен факултет, Медицински университет-София)
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната
длъжност „професор“ по Ветеринарномедицинска фармакология, фармация и
фармакотерапия,
в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина,
професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Патология
на животните“

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр.14 от 19.02.2016 г. и в сайта на Лесотехнически университет за нуждите на катедра „Вътрешни незаразни болести, Патология и Фармакология“ към факултет „Ветеринарна медицина“, като единствен кандидат участва доцент д-р Димитричка Йорданова Димитрова от Тракийски университет – гр. Стара Загора.

Кратки биографични данни

Доц. д-р Димитричка Димитрова завършва ветеринарна медицина през 1980 г. във ВИЗВМ – гр. Стара Загора, където започва и професионалното си развитие като ветеринарен лекар. От 1987 до 1989 г. е научен сътрудник по фармакология в Научноизследователски институт по антибиотици към НПК – гр. Разград. След спечелен конкурс от 1989 г. е назначена за асистент в Тракийски университет – гр. Стара Загора и преминава през всички степени на научно израстване: 1992 г. – ст. асистент, 1996 г. – гл. асистент, от 2001 г. и досега – доцент. През 2007 г. успешно защитава дисертация за придобиване на научната и образователна степен „Доктор“ на тема: „Фармакологични, токсикологични и клинични проучвания на изоксазолилпеницилиновите антибиотици – клоксацилин, диклоксацилин и флуклоксацилин при лабораторни и селскостопански животни“.

Доц. Димитрова владее самостоятелно английски и свободно руски език. Завършила е курс по компютърна грамотност. Умее да работи с операционната програма Microsoft Office (Word, Windows, Excel и PowerPoint) и със специализиран фармакокинетичен и статистически софтуер.

Д-р Димитрова е член на научната комисия за оценяване на научните проекти към ВМФ при Тракийски университет от 2012 г. до момента, на СУБ – клон Стара Загора от 1997 г. и на СВЛБ, клон ВМФ при Тракийски университет от 1981 г.

За най-значима научна разработка ”Болус с бавно освобождаване на тетрациклин за дребни преживни” доц. Димитрова получава грамота от СУБ – гр. Стара Загора, както и парична награда по научен проект СС-5/1991-1994 г. от Националния фонд ”Научни изследвания” при Министерството на образованието и науката.

Общо описание на представените материали

Кандидатът доц. д-р Димитричка Димитрова участва в конкурса с:

- Монографии – 1 бр.
- Учебници – 1 бр.
- Отпечатани учебни пособия – 1 бр.
- Публикации – 115 бр. от които:
 - публикации в списания с импакт фактор - 25;
 - в чуждестранни реферирани - 33;
 - в български реферирани - 54;
 - в чуждестранни нереферирани - 2;

Език, на който са публикувани:

- На български език – 37;
- На чужд език – 81;

Брой на съавторите:

- Самостоятелни - 17;
- С един съавтор - 14;
- С двама съавтори – 36;
- С трима и повече съавтори – 51;

Общ импакт фактор: **22.757.**

Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Общият брой на цитиранията на научните трудове е 157, от които: 95 са в чужди научни списания с импакт фактор; 11 в книги, публикувани на английски език в чужбина; 32 в чужди или български дисертации; 6 в български списания и 1 – в български учебник.

Обща характеристика на дейността на кандидата

Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти)

Доц. Димитрова активно участва в учебния процес на студентите по ветеринарна медицина във Ветеринарномедицински факултет на Тракийски университет – гр. Стара Загора, както и в издаването на учебници и учебни помагала. Авторското ѝ участие в учебника по подология включва материала в разделите: „Конвенционални профилактични практики за превенция на копитните заболявания“ и „Схеми за прилагане на дезинфектанти при дезинфекция на копитата в съвременното говедовъдство“, а в учебното помагало по фармация – “Фармацевтични форми за ветеринарната медицина“.

Научен консултант на двама докторанта, от които един е защитил дисертация.

Кандидатката е изнесла 30 лекции в други висши училища, включително в чужбина.

Научна и научноприложна дейност

Доц. Димитрова участва в конкурса с общо 118 научни труда, от които 5 научни статии са свързани със защитена дисертация за придобиване на образователната и научна

степен "Доктор". В документацията е включва една популярна статия и три книги (учебник по подология, учебно помагало по фармация и монография). Представен е списък на 6 отпечатани резюмета от участия в научни форуми (конгреси и конференции), проведени в страната. Повечето от научните трудове са написани на английски език – 75 бр., на български – 42 бр. и един на руски език. В чужди специализирани научни списания са отпечатани 35 научни публикации, от които 25 са с импакт фактор (общ импакт фактор 22.757).

Кандидатката е участвала в 27 научноизследователски проекта, като на три от тях е ръководител. Научната дейност на доц. Димитрова включва и участие в рецензиране на 36 научни статии в български и чуждестранни списания, пет рецензии на научни проекти във ВМФ и МФ на Тракийски университет – гр. Ст. Загора, участия в научни журита, изпитни комисии на докторанти, за асистенти и специализанти.

По отношение на наукометрични показатели, доц. Димитрова не само покрива, но и значително надвишава критериите, залегнали в Правилника на ЛТУ-София.

Приноси (научни, научноприложни, приложни)

Доц. Димитрова има ясно очертан профил на научно-изследователската си дейност.

В приложената „Справка за научните приноси“ кандидатката отразява адекватно съдържанието и приносния характер на представените изследвания. Основна част от проведените изследвания са в три основни направления: Фармакокинетика на лекарствени продукти, Фармакологични ефекти на лекарствени продукти върху органи и системи на макроорганизма и Токсикологични проучвания на лекарствени продукти.

Научните приноси от изследователската ѝ дейност включват научни трудове, обособени в два раздела: до първа хабилитация (период 1989 – 2007 г.) и след първа хабилитация (период 2008 – 2016 г.). Ще коментирам основно приносите от изследванията след първа хабилитация, тъй като научната продукция, представена в конкурса за доцент, е рецензирана и оценена.

Най-значимите научни постижения на доц. Димитрова са свързани с фармакокинетиката на лекарствени продукти, използвани във ветеринарномедицинската практика. В публикуваната монография, включваща 18 научни публикации (Публ. №№61-78), е представена информация за фармакокинетичното поведение на някои антибактериални лекарствени продукти от групата на флуорираните хинолони (енрофлоксацин и пефлоксацин), макролидите (тилмикозин) и плеуромутилините (тиамулин) при различни видове домашни животни – овце, прасета, телета, пуйки, пилета-бройлери, зайци, кучета и котки. В поредица от научни публикации са докладвани резултати от фармакокинетични изследвания на антимикробни лекарствени средства (флуорохинолони – Публ. №№ 79, 80, 83, 88, 91, 92, 95, 97, 99, 104, 105, 106, 107, 117; аминогликозиди – Публ. №№ 82, 89, 93, цефалоспорини – Публ. №94; пеницилини – Публ. №87; макролиди – Публ. №86 и плеуромутилини – Публ. №85). Направени са редица важни изводи, отнасящи се до подробно проучване на «поведението» на тези вещества, след системното им прилагане при пилета, патици, пъдпъдъци, фазани, токачки, котки, кучета, кози, овце и прасета. Описана е фармакокинетика на жизнено необходими микроелементи желязо и цинк, включвани във фуражните премикси на

подрастващите птици в промишленото птицевъдство (Публ. №№96, 98, 100, 101, 102 и 103). Получените резултати от изследванията с широко използвания във ветеринарната практика метамизол са несъмнено с оригинален характер, защото за първи път са определени плазмените му концентрации и фармакокинетиката при два вида домашни животни – телета и свине (Публ. №№81, 90).

Други значим принос са резултатите от изследванията на фармакологичните ефекти на лекарствени продукти върху органи и системи на макроорганизма. При опити с бели мишки е определена цитохимичната реактивност (Публ. №84) на трахеята и белия дроб след прилагане на бромхексин в дозировка, която е терапевтична. Установен е и ефектът му върху секретиранияте глюкозаминогликани в дихателните пътища, трахеалните и бронхиалните жлези. Констатирано е, че вътрешният прием в доза за човек и куче не предизвиква микроструктурни промени и повлиява благоприятно хистохимизма в трахеята и белите им дробове. Проучено е влиянието на екстракт от чесън върху някои показатели на липидния профил (триглицериди, плазмен холестерол, LDL, HDL и VLDL) при патици, подложени на «гушене» с високо мастна диета (Публ. №108). Установено е, че при прилагането му статистически значимо се понижават нивата на плазмения холестерол, на триглицеридите, LDL- и VLDL-холестерола. Единствено стойностите на HDL-холестерола не се повлияват и остават на същите нива.

За да се оценят ефектите на приложена терапия с флуорохинолон и растителния препарат Feverfew, при експериментално предизвикана *Pseudomonas aeruginosa* кожна инфекция при кучета, са проследени в динамика промените в плазмените концентрации на фибриногена, серумната арилестеразна активност и албумина. Комбинираното използване на флуорохинолон с Feverfew, приложен в ранния етап от развитието на инфекцията при животните, коригира наблюдаваните промени в негативните острофазови протеини – арилестераза и албумин (Публ. №№109, 110, 114).

При токсикологични проучвания на лекарствени продукти е определена поносимостта и субхроничната токсичност на железен метионат и железен сулфат при пилета-бройлери (Публ. №111), както и острата токсичност на рифамицин (антибиотик синтезиран и произвеждан в България), при бели плъхове и мишки (Публ. № 116).

От представените научни разработки на кандидатката могат да бъдат изведени и други приноси с научно-приложно значение. В две научни публикации (Публ. №№112, 113) са проучени неспецифичните защитни механизми (фагоцитоза и акутно-фазов отговор) при кучета по време на експериментално провокирана стафилококова инфекция. При изследванията е проследен киселинно-алкалния баланс – важен хомеостатичен показател, от който зависи оптималното протичане на жизнените процеси. Установено е, че при експериментално заболелите от стафилококов пиодерматит кучета се покачват стойностите на фибриногена на 24-ия час след инфекцията и се задържат във високи нива до края на експеримента. Увеличават се нивата на α_2 -глобулините в кръвта на 48 -ия и 72-ия час и патологично се покачва телесната температура. В ранен етап стафилококовата инфекция при кучетата протича с изменение в киселинно-алкалните показатели чрез проявата на смесена ацидоза от респираторен и метаболитен тип.

Проучен е ефектът на някои органични и неорганични железни съединения върху редица продуктивни показатели при пилета-бройлери (Публ. №115). Установено е, че птиците, изхранвани със смеска, съдържаща 40 ppm и 300 ppm железен метионат,

телесното им тегло на 35-ия ден е по-високо от това на животните, третирани със същите дози железен сулфат, както и от контролната група. Подобна тенденция се установява и при теглото на трупа на закланите птици и в теглото на черния дроб.

Анализът на научната продукция на доц. Димитрова показва, че получените данни от повечето проведени изследвания са оригинални и много от тях имат практическа приложимост във ветеринарномедицинската практика.

Оценка на личния принос на кандидата

Особено внимание и висока оценка заслужават самостоятелните публикации – 17 бр. Освен това в 50 научни труда кандидатката е водещ автор, а в 28 – втори. Тези данни показват, че доц. Димитрова притежава богата теоретична и експериментална подготовка и е водеща в научните изследвания.

Критични бележки

Нямам забележки към научното и професионално ниво на доц. д-р Димитрова, още повече, че научната ѝ продукция е преминала през прецизното рецензиране в най-авторитетни издания. Препоръчвам в бъдеще да осъвремени програмата за обучение на студентите, обучавани във Факултета по Ветеринарна медицина при ЛТУ-София, както и да се напише учебник или учебно помагало по дисциплината, която ще преподава.

Лични впечатления

Не познавам лично доц. Димитрова, но след запознаването ми с научно-преподавателска ѝ дейност считам, че тя е един утвърден учен и специалист, с висока професионална и методическа подготовка в областта на ветеринарномедицинска фармакология, фармация и фармакотерапия.

Заклучение

Цялостната учебно-преподавателска, изследователска и експертна дейност на доц. д-р Димитрова напълно покрива критериите за заемане на академичната длъжност „Професор”, заложили в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ЛТУ– София.

Всичко това ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемото Научно жури да подкрепи и избере доцент д-р Димитричка Йорданова Димитрова за „Професор” по Ветеринарномедицинска фармакология, фармация и фармакотерапия, в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Патология на животните“, за нуждите на катедра „Вътрешни незаразни болести, Патология и Фармакология“

София, 22.07.2016 г.

проф. Илина Кръстева, дф:.....